

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2026/201

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 22 maart 2026 diende

een verzoek in bij de gemeente Schoten om inzage en een afschrift te verlenen van :

- 1) de nota van 23/2/2026 waarin de gemeente Schoten aan de beroepsinstantie haar standpunt meedeelt na de kennisname van het arrest nr. 264.845 van 14 november 2025;
- 2) de bestuursdocumenten waarin en waarmee de beroepsinstantie de gemeente Schoten heeft aangeschreven en die de gemeente Schoten ertoe hebben gebracht tot de opmaak van een nota van 23/2/2026 aan de beroepsinstantie;
- 3) Uittreksel van het register van de besluiten van het college van burgemeester en schepenen met betrekking tot de beraadslaging dd. 26/2/2026 m.b.t. het punt waarin het CBS akte nam van het verzoekschrift tot nietigverklaring ingediend bij de Raad van State tegen de beslissing van de beroepsinstantie -inzake de openbaarheid van bestuur betreffende documenten over de uitbating van een horecazaak- en is akkoord gegaan om niet tussen te komen in de procedure.

Alsook wordt uitleg gevraagd over de redenen) -al dan niet gestaafd door documenten- van de opmaak van de nota van 23/2/2026 aan de beroepsinstantie.

Op 8 april 2026 bezorgde de gemeente Schoten een afschrift van het gevraagde uittreksel en meldde dat er geen nota van 23 februari 2026 werd gevonden.

Op 15 april 2026 diende [REDACTED] beroep in bij de beroepsinstantie tegen voormelde beslissing d.d. 8 april 2026. Dit beroep werd geregistreerd op 7 mei 2026.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 22 maart 2026.

De in beroep aangevochten beslissing van de gemeente Schoten d.d. 8 april 2026 is een mailbericht van een expert juridische zaken en maakt geen melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten.

Conform artikel II. 29 wordt de beslissing inzake openbaarheid van bestuur, onverminderd delegatie, genomen door de algemeen directeur van de gemeente. Uit het dossier blijkt niet dat een delegatie voorhanden is, zodat de beroepsinstantie er moet van uitgaan dat de beslissing van 8 april 2026 werd genomen door een onbevoegd persoon. Een beslissing genomen door een daartoe onbevoegde staat gelijk aan geen beslissing zodat de beroepsinstantie in casu geen rekening kan houden met het antwoord zoals geformuleerd op 8 april 2026 door de expert juridische zaken. De beroepstermijn heeft dan ook -bij gebrek aan beslissing- geen aanvang genomen.

Het ingediende beroep van verzoeker d.d. 15 april 2026 is ingesteld binnen de decretaal voorgeschreven termijn, conform artikel II.48, §1, derde lid van het Bestuursdecreet. Het beroep is bijgevolg tijdig ingediend en **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

De gemeente Schoten stelde geen afschrift van de gevraagde nota van 23/2/2026 te kunnen verlenen omdat de gemeente geen dergelijke nota gericht aan de beroepsinstantie heeft kunnen vinden.

De gemeente vroeg te specificeren hoe zijn cliënten kennis hebben genomen van een dergelijk document.

2. Inhoud van het beroepschrift

[REDACTED] motiveert zijn beroep onder meer als volgt:

“Verzoekers vroegen de Raad van State om de vernietiging van de herstelbeslissing OVB/2024/166bis. De inventaris van de memorie van antwoord, neergelegd door de Beroepsinstantie op 2 maart 2026, vermeldt als zgn. vertrouwelijk stuk : (G/A 246.742/1X-10.855)

2. Nota van 23 februari 2026 na kennisname vernietigingsarrest met standpunt gemeente Schoten in verband met interne communicatie

Op pagina 13 van de memorie van antwoord vermeldt de Beroepsinstantie het volgende (aan de

Raad van State en verzoekers) : (G/A 246.742/1X-10.855)

"een nota die werd opgesteld na kennisname van het vernietigingsarrest van 23 februari 2026 (sic) en waarin het standpunt van de gemeente Schoten met betrekking tot die interne communicatie wordt uiteengezet".

Het is verzoekers niet bekend waarom precies de Gemeente Schoten een nota van 23 februari 2026 heeft bericht aan de Beroepsinstantie waarin de Gemeente Schoten een standpunt meedeelt na de kennisname van het vernietigingsarrest nr. 264.845 van 14 november 2025, in acht genomen dat het openbaarheidsgeding, in behandeling bij de Beroepsinstantie, reeds is afgesloten met de definitieve herstelbeslissing nr. OVB/2024/166bis van 27 november 2025."

De vraag dd. 8 april 2026 van de gemeente Schoten tot specificatie is naar oordeel van beroeper onwettelijk om volgende reden:

"[REDACTED] vraagt immers contra legem het volgende :

"Kan u specificeren hoe uw cliënten van een dergelijk document kennis genomen zouden hebben ?".

Dit verzoek kadert niet in het beperkt toepassingsgebied van artikel III42 van het Bestuursdecreet.

Het "verzoek tot specificatie", bepaald in artikel II.42 Bestuursdecreet, is enkel aan de orde indien "dat verzoek", aangehaald in het 2de lid, had beantwoord aan de voorwaarde, bepaald in het 1ste lid • "kennelijk onredelijk" of "op een te algemene wijze geformuleerd". Dit is in casu dus niet het geval. Op 9 april 2026 hebben verzoekers de Gemeente Schoten aangepord om hen tijdig te berichten dat ze het – aan verzoekers te openbaren – bestuursdocument uiteindelijk heeft "teruggevonden". De Gemeente Schoten heeft deze modus operandi evenwel niet weerhouden. Besluit: verzoekers huidig beroep bij de beroepsinstantie is ontvankelijk."

"Het is van wezenlijk belang dat de rechtzoekende de volstreekte zekerheid heeft dat de Beroepsinstantie zijn zaak geheel onpartijdig behandelt en ook geheel onpartijdig kan behandelen.

"Onpartijdigheid vertoont een dubbel aspect. Het subjectief aspect houdt verband met het persoonlijk gedrag van een betrokkene. Bij het objectief aspect gaat het erom of er, onafhankelijk van dit persoonlijk gedrag, verifieerbare gegevens zijn die een schijn van verdenking kunnen wettigen. Doorslaggevend daarbij is of de vrees voor een gebrek aan onpartijdigheid als objectief verantwoord kan worden beschouwd. (...). Doorslaggevend is of de beweerde vrees voor een gebrek aan onpartijdigheid als objectief verantwoord kan worden beschouwd." (RvS nr. 262.492, 26 februari 2025)

"De leden van een collegiaal handelend overheidsorgaan zijn er krachtens de op hen rustende verplichting om, ook wanneer geen reglementaire bepaling hen daartoe verplicht, met de nodige tact en objectiviteit mee te werken aan het besluitvormingsproces -een beginsel van behoorlijk bestuur-, toe gehouden zich te onthouden van deelneming aan beraadslagingen en beslissingen wanneer hun optreden door de omstandigheden verdacht kan zijn. (...) het hiervoor aangehaalde beginsel aangaande de verplichting tot kiesheid en objectiviteit geldt buiten elke reglementaire bepaling om". (RvS nr. 179.257 van 1 februari 2008)

De artikelen II.48 en III.90 van het Bestuursdecreet richten de Beroepsinstantie normatief op zonder evenwel te voorzien in waarborgen ter (ambtshalve) vrijwaring van het onpartijdigheidsbeginsel.

Artikel 4 van het BVR van 19 juli 2007 (tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie) voorziet enkel in een beperkte verbod-regeling met als enige beperkte krachtlijn het beletsel van "een (rechtstreeks) persoonlijk belang".

Ook dit BVR verbiedt niet het optreden van de Beroepsinstantie als ze onpartijdig is of handelt.

Geen normatieve bepaling schrijft voor dat de rechtzoekende niet voor de eerste keer voor de Raad van State de schending van het onpartijdigheidsbeginsel mag aanvoeren. (GwH nr. 114/2000, B.17)

Het is verzoekers evenwel ook niet formeel verboden om proceseconomisch de schending van het onpartijdigheidsbeginsel anticipatief op te werpen in "de akte van beroep aan de Beroepsinstantie". Dergelijk anticipatief partijdigheid-voorbehoud is in beginsel deels mogelijk wanneer de retroacten van het dossier reeds de subjectieve of structurele partijdigheid van de Beroepsinstantie onthullen.

Verzoekers hebben op 22 maart 2026 de Beroepsinstantie verzocht om inzage en afschrift van "de nota van 23 februari 2026 van de Gemeente Schoten waarin de Gemeente Schoten een standpunt meedeelt na de kennisname van het vernietigingsarrest nr. 264.845 van 14 november 2025".

De Beroepsinstantie heeft op 27 maart 2026 de openbaarheid van deze "nota van de Gemeente Schoten aan de Beroepsinstantie" (die de Beroepsinstantie bezit) geweigerd. De "nota" bestaat.

Verzoekers hebben op 29 maart 2026 de Raad van State ook verzocht om de vernietiging van de beslissing van de Beroepsinstantie – Afdeling openbaarheid van bestuur dd. 27 maart 2026.

Het geding is ingeschreven onder het rolnummer : G/A 247.765/1X-10.936. Het rolrecht is betaald.

Voortaan is de Beroepsinstantie dus geheel vooringenomen en partijdig ten aanzien van verzoekers vraag (dd. 22 maart 2026) tot de openbaarmaking van de "nota" die de gemeente Schoten bezit.

De subjectieve en objectieve partijdigheid-gegevens houden verband met het gedrag en de nieuwe beslissingen van de Beroepsinstantie inzake verzoekers huidige openbaarmaking-vraag.

De Beroepsinstantie heeft immers op 27 maart 2026 de openbaarheid van de nota van de Gemeente Schoten geweigerd, zijnde "de nota waarin de Gemeente aan de Beroepsinstantie een standpunt meedeelt na de kennisname van het vernietigingsarrest nr. 264.845 van 14 november 2025".

Verzoekers hebben deze weigering-beslissing op 29 maart 2026 ook betwist bij de Raad van State.

De Beroepsinstantie wenst te allen prijze de openbaarheid van het –door verzoekers gevraagde– bestuursdocument, – dat ook de Gemeente Schoten bezit – te weigeren.

De Beroepsinstantie heeft immers op 27 maart 2026 de (rechtstreekse) openbaarmaking van hetzelfde document, in haar bezit, reeds geheel geweigerd aan verzoekers.

Bovendien heeft de Beroepsinstantie op 2 maart 2026 in het kader van het Raad van State-geding G/A 246.742/1X-10.855 de "nota (met standpunt v/d gemeente)" neergelegd als vertrouwelijk stuk.

De Beroepsinstantie is dus nu vooringenomen bij de behandeling van huidig bestuurlijk beroep. Het recht op openbaarheid van bestuur is een grondrecht; de uitzonderingsgronden zijn de uitzondering. A priori is de openbaarheid een verworvenheid, aldus artikel 32 van de Grondwet.

De Beroepsinstantie is nu evenwel vooringenomen bij de behandeling van huidig bestuurlijk beroep.

Ze zal steevast een uitzonderingsgrond aannemen, en is vooringenomen omdat ze ten aanzien van de Raad van State de, te openbaren, "nota" al geheel heeft afgeschermd als zgn. vertrouwelijk stuk.

Nogmaals, "Het recht op openbaarheid kan aldus maar uitgeoefend worden voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager". (OVb/2021/090, 12 maart 2021)

In casu is het dé vraag of de, door verzoekers op 22 maart 2026 gevraagde, "nota" bestaat.

De Gemeente Schoten ontkent weliswaar op 8 april 2026 het bestaan van de, door verzoekers gevraagde, nota (van de Gemeente Schoten aan de Beroepsinstantie met de mededeling van een standpunt na de kennisname van het vernietigingsarrest nr. 264.845 van 14 november 2025). De Beroepsinstantie heeft daarentegen aan de Raad van State bevestigd dat de "nota" bestaat."

3. Standpunt van de beroepsinstantie

Op 22 maart 2026 werd door verzoekers zowel aan de gemeente Schoten als aan de beroepsinstantie gevraagd om een afschrift te verlenen van de nota van 23/2/2026 waarin de gemeente Schoten aan de beroepsinstantie haar standpunt meedeelt na de kennisname van het arrest nr. 264.845 van 14 november 2025.

Op 27 maart 2026 deelt de beroepsinstantie aan verzoekers mee dat zij niet onder het toepassingsgebied voor de regelgeving inzake openbaarheid van bestuur, zoals vastgelegd in artikel II.28, §1 van het Bestuursdecreet valt. De beroepsinstantie verwijst hiervoor naar een recent arrest van de Raad van State nr. 265.358 dd. 9 januari 2026 waarbij werd geoordeeld dat de Beroepsinstantie geen deel uitmaakt van de Vlaamse overheid en evenmin kan worden bestempeld als een instelling met een publieke taak.

Voormelde beslissing van de beroepsinstantie werd inmiddels door verzoekers aangevochten bij de Raad van State waar de vernietigingsprocedure gekend is onder referte G/A 247.765/IX-10926.

Huidig beroep is gericht tegen het antwoord van de gemeente Schoten dd. 8 april 2026 waarin werd meegedeeld dat geen dergelijke nota op datum 23/2/2026 bij de gemeente is gekend en werd gevraagd om te specificeren waar cliënten kennis hadden gekregen van deze nota.

Uit het voorgaande volgt dat de vraag om openbaarheid duidelijk betrekking heeft op een lopend administratief rechtsgeding voor de Raad van State.

Volgens artikel II.35 4° van het Bestuursdecreet moet een aanvraag tot openbaarmaking afgewezen worden als de overheidsinstantie van oordeel is dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid een eerlijk proces te verkrijgen. Het gaat om een relatieve uitzonderingsgrond. Hierbij moet eerst onderzocht worden of de openbaarmaking het beschermde belang schaadt. Als er belangenschade is, moet vervolgens het te beschermen belang worden afgewogen tegen het belang van de openbaarheid. De openbaarheid mag dan enkel worden bevolen als daarmee een hoger belang wordt gediend dat zwaarder weegt dan het door de uitzonderingsgrond beschermde belang.

De uitzonderingsgrond beoogt het eerlijk verloop van de rechtspleging te vrijwaren. Een essentieel onderdeel van het recht op een eerlijk proces is immers het beginsel van de "gelijkheid der wapens in een proces". Dit beginsel van de wapengelijkheid houdt in dat elke partij het recht heeft haar argumenten te doen gelden in omstandigheden die haar niet benadelen ten opzichte van de tegenpartij. De bestaansreden van voormelde uitzonderingsgrond ligt vooral bij het verhinderen dat de openbaarheid van bestuur, waaraan één partij onderworpen is, afbreuk zou doen aan de wapengelijkheid. Zonder deze uitzonderingsgrond zou één partij op grond van de openbaarheid van bestuur kunnen worden verplicht stukken in het gerechtelijk debat te brengen die tegen haar (of een andere aan openbaarheid onderworpen bestuursinstantie) zouden kunnen pleiten, daar waar de andere partij enkel die elementen die haar eis ondersteunen, kenbaar mag maken om het oordeel van de rechter te beïnvloeden.

Deze uitzonderingsgrond is een correctief op de openbaarheid om te beletten dat een instantie zou worden verplicht in een rechtsgeding de tegenpartij informatie ter beschikking te stellen die vervolgens tegen haar

(of een andere aan openbaarheid onderworpen bestuursinstantie) wordt uitgespeeld. De bedoelde uitzonderingsgrond mag evenwel niet op een abstracte manier worden ingeroepen zodat concreet moet worden aangetoond dat de gevraagde informatie verband houdt met een bestaand rechtsgeding en tegen een bestuursinstantie kan worden aangewend.

Aangezien de bij de Raad van State ingeleide vernietigingsprocedure betrekking heeft op identiek hetzelfde openbaarheidsverzoek is duidelijk dat het voorwerp van huidig beroepsdossier verband houdt met het voorwerp van het voormeld administratief rechtsgeding. Dit betekent dat de hangende procedure voor de Raad van State en voorliggende beroepsprocedure voor de beroepsinstantie zeer hecht met elkaar verweven zijn. Deze specifieke omstandigheden maken dat de gevraagde openbaarmaking afbreuk zou doen aan de wapengelijkheid.

Het belang van de uitzonderingsgrond van artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet (hangend rechtsgeding) dient tot slot nog te worden afgewogen tegenover het openbaar belang dat met de openbaarmaking van een bestuursdocument is gediend. Het gaat hierbij om een met de openbaarmaking gediend openbaar belang. Dit betekent dus dat het niet de private belangen van de aanvrager zijn die moeten afgewogen worden tegenover het belang dat met de uitzondering beschermd worden. Het gaat daarentegen om het belang van de gemeenschap: de openbare orde, de veiligheid van de bevolking, grote maatschappelijke issues, globale bescherming van het leefmilieu enzovoort. De beroepsinstantie ziet niet in op welke manier in casu het openbaar belang dat met de openbaarmaking van het gevraagde document zou gediend zijn, zou primeren op de bescherming van het belang dat beschermd wordt door artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet. Dit wordt door verzoeker ook nergens verduidelijkt.

Bovendien dient te worden uitgegaan van de geheimhouding van de beraadslagingen van de beroepsinstantie afdeling openbaarheid van bestuur omwille van de taakstelling zoals omschreven in het bestuursdecreet van 7 december 2018 en het uitvoeringsbesluit van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en het hergebruik van overheidsinformatie. Daarnaast is in artikel 11 van laatstgenoemd besluit uitdrukkelijk voorzien dat de beraadslagingen alsook alle informatie die verkregen wordt in het kader van de werking van de beroepsinstantie vertrouwelijk zijn.

Om deze redenen wordt het beroep als **ongegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van [REDACTED]
[REDACTED] d.d. 15 april 2026 tegen de beslissing van de gemeente Schoten van 8 april 2026 wordt
als ontvankelijk doch als ongegrond beschouwd.

Brussel, 8 juni 2026

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Namens de Voorzitter van de beroepsinstantie,

An VAN ACKER
lid van de beroepsinstantie